

Relatie Taalactief (TA) en kleuren van De bovenkamer (DBK) en Zien is snappen (ZIS)

Vooraf

- Met de kleuren van *De bovenkamer* (ontleend aan *Het Kleurensysteem*) verwijst je naar personen, naar dieren en naar dingen, naar plaats, naar tijd, naar hoe en naar hoedanigheid en kun je ontkenning weergeven.
- Het kleurengebruik in Taalactief dient het ontleden te ondersteunen: *persoonsvorm, gezegde, onderwerp, lijdend voorwerp, meewerkend voorwerp* en de woordsoorten.

Bijt dit elkaar? Nee!

- Met de **strookjes voor zinsdelen** van *De bovenkamer* kun je de leerlingen zinnen laten maken. Dat kan al vanaf groep vier.
- Op de achterkant van de strookjes staan de verwijzingen en kan de relatie later met de term *bepaling* makkelijk gemaakt worden.
- Alleen bij **het ontleden** loopt e.e.a. een beetje uiteen.

Zie het overzicht hierna.

- Op de rode achterkant van het tweede vel zinsdeelstrookjes van De bovenkamer staan de termen van het gezegde (meer in DBK dan in Taalactief.) Taal Actief is blauw.

Kiezen: Kun je makkelijk rood houden lijkt me.

- **Kiezen:** Houd de bepalingen aan van DBK omdat de leerlingen al langer de zinsdeelstrookjes gebruiken – via Zien is snappen-, want TA gooit alle bepalingen op een hoop.

- *Onderwerp, lijdvoorwerp en meewerkend voorwerp* (en *voorzetselvoorwerp!*) zijn doorzichtige kaartjes in DBK. In TA hebben deze kleuren. **Kiezen:** Of alleen de DBK gebruiken óf de doorzichtige kaartjes in de kleuren van TA printen of verven.

Deze kaartjes moeten toch op de zinsdelen gelegd worden.

- De woordsoorten in DBK staan op **verticale** kaartjes met verschillende symbolen en kleuren. Op de achterkant voorbeelden.

In TA zijn alle woordsoorten **oranje** en hebben ze een omschrijving.

Kiezen: Voorkeur voor DBK omdat je: én visueel het verschil in woordsoorten en zinsontleding laat zien én omdat de *termen* aan de voorkant staan én *voorbeelden* op de achterkant.

De bovenkamer zinnen maken

Wie?

Wat?

doet? doen? gebeurt

Waar? Waarheen?

Wanneer?

Hoe? Hoeveel?

De bovenkamer ontleden TAAL ACTIEF

achterkant DBK

plaats, richting

bepaling van plaats

tijd

bepaling van tijd

gezegde **achterkant**:

gezegde Taalactief

persoonsvorm

werkwoordelijk gezegde

naamwoordelijk gezegde,
werkwoordelijk deel:
persoonsvorm

naamwoordelijk gezegde:
naamwoordelijk deel

werkwoordelijk gezegde:
persoonsvorm

werkwoordelijk gezegde

persoonsvorm
gezegde

onderwerp

onderwerp

lijdend voorwerp

lijdend voorwerp

meewerkend voorwerp

meewerkend voorwerp

voorzetselvoorwerp

doorzichtige kaartjes